

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avš. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira, naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natianila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 541-652.
TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvoda Leopold Salvator v Ljubljani.

LJUBLJANA 10. Včeraj popoldne je došel semkaj nadvojvoda Leopold Salvator inspiciirat topništvo. Danes je vsprejel deželnega predsednika knezoškofa in železnega glavarja.

Nagodbena pogajanja zaključena.

BUDIMPEŠTA 10. Glasom neke tukajšnje korespondence so bila nagodbena pogajanja začasno zaključena. V petek se pogajanja zopet prično.

Štrajk pometaçev v Lvovu končan.

LVOV 10. Štrajk tukajšnjih pometaçev, tlakarjev in drugih mestnih uslužbencev je končan. Delavcem so povišali plačo za 10%.

Požar.

KOŠICE 10. V vasi Osta je izbruhnil požar, ki je upepelil mnogo hiš. Izgorel je tudi neki triletni otrok. Škode je 200.000 kron.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 10. Na današnji seji je bilo rešenih več peticij. Veča debata se je vnela pri peticiji mesta Segedin v stvari radi dogodkov o priliki okrašenja Košutovega spomenika po honvedih leta 1903. Kakor znano, je vojaška oblastnja ukazala tedaj odstraniti vence s spomenika. Peticijski odsek je predlagal, naj se peticijo izroči vladi z nalogom, da se ob sestavljanju ustavnih garancij skribi za to, da se slični dogodki več ne pripete. Ob enem je peticijski odsek, vzlic svojem nazoru, da se vojaštvo ne sme udeleževati političnih demonstracij, izrazil svoje začudenje, da je vojaška oblastnja žalila narodno pije-teto in samoupravne pravice mesta Segedina in svoje ogorčenje o postopanju segedinske vojaške oblastnje. Posl. Jurij Nagy je predlagal, naj se pred meritorično rešitvijo peticije naloži honvendemsku ministru, da predloži vse tozadevne spise zbornici.

Pravosodni minister Günther je rekel, da se je slučaj pripetil leta 1903.

Od tedaj so se politične razmere spremenile, vsled česar je prišla na krmilo sedanja vlada. On meni, da se o takih slučajih pač ne more preiti na dnevni red, v tem slučaju naj se pa zbornica zadovolji s predlogom peticijskega odseka ter odkloni predlog posl. Nagy-ja.

Na glasovanju je bil vsprejet predlog posl. Nagy-ja.

Glasovanje o predlogu peticijskega odseka je bilo odgodjeno.

Pri razpravi interpelacije glede reinkorporacije Dalmacije je peticijski odsek predlagal, naj se isto izroči vladi.

Posl. Dezider Nagy (stranka neodvisnosti) je izjavil, da ni dvomiti o upravičenosti reinkorporacije Dalmacije. To priliko hoče le porabiti, da se slovesno zavaruje nasproti izjavi, ki so jo dalmatinski poslanci početkom zasedanja uložili v avstrijski poslanski zbornici. V tej izjavi je govora o veliko-hrvatskem kraljestvu, ki je ne pozna niti ogrsko niti avstrijsko državno pravo. (Pohvala.) Predlog peticijskega odseka je bil vsprejet, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri ob 10. uri popoldne.

Mednarodni kongres stavcev.

PARIZ 10. Mednarodni kongres stavcev je na predlog nemških in avstrijskih delegatov s 44 proti 10 glasom sklenil, da zamore generalno tajništvo posredovati o priliki gibanja radi plače. Italijanski in nemško-švicarski delegatje so predlagali, naj se osnuje mednarodno glasilo črkostavcev. Ta predlog

so hudo pobijali francoski in nemški delegatje, posebno pa generalni tajnik Stanter.

Minister baron Aehrenthal v Italiji.

RIM 10. „Italie“ poroča, da odpotuje jutri minister vnanjih stvari baron Aehrenthal v Italijo, kjer se v Desiju sestane s Tittonijem.

Nezgoda z avtomobilom.

MACON 10. V Bricuni pri Cuisery je včeraj neki avtomobil, ki ga je vodil neki Krupp z Dunaja, zadel v drevo. Krupp, njegov nečak in nečakinja so močno poškodovani in so bili odvedeni v bolnišnico.

MACON 10. Orožništvo v Cuisery, kjer se je pripetila nesreča z avtomobilom, se brani dati podatke o ponesrečenih, izjavlja pa, da ni prej navedeno ime Krupp pravo.

Ranjenci, katerih stanje se je zboljšalo, se odpeljejo jutri v Lyon. Sofer, ki je bil vržen z voza, a je ostal nepoškodovan, je šel nazaj k stroju ter je odstranil signaturo voza, da bi preprečil identifikacijo, vzlic temu je še videti številke 1614. Stroj ni več za rabo in so ga odposlali v Nemčijo. Zdi se, da je ranjena deklica Angležinja.

Ravnatelj varšavskega vodovoda umorjen.

BEROLIN 10. Iz Varšave poročajo: Včeraj popoldne so štirje neznanci možje ustrelili inženirja Edvarda Szymanskega, ravnatelja varšavskega vodovoda. Morilci so pobegnili.

Roparski napad na vlak.

BRUSELJ 10. Na kolinskem vlaku med Litihom in Lavanijo je bil izvršen predrzen rop. Roparji so udrli v poštni voz ter so prerezali vreče za pisma, namenjene na Angleško. Kakšen pomen je pripisovati ropu, ni še znano.

Potres.

HAMBURG 10. Aparati tukajšnje glavne postaje za preiskovanje potresov so zabeležili včeraj hud potres v daljavi kakih 13.000 kilometrov. Potres je pričel ob 8. uri 3 min. 27 sek. zvečer, najmočnejši sunki so bili okolu 8. ure 53 min.

Mirovna konferenca v Haagu.

HAAG 10. Sinoči je municipalni svet priredil banket na čast delegatov mirovne konference.

Nemški cesar običe Albanijo?

FRANKOBROD 10. „Franckf. Zeitung“ poroča iz Škadra: Cesar Viljem namerava o priliki svojega potovanja po Sredozemskem morju, obiskati tudi Albanijo. Ta vest je povzročila veliko pozornost po vsej Albaniji.

Srbaka skupščina.

BELIGRAD 10. Skupščina je sklicana na 18. t. m.

RUSIJA.

Dementi glede potovanja carjevega v Darmstadt.

DARMSTADT 10. O kakem obisku carja Nikolaja na tukajšnjem dvoru, o katerem poročajo berolinski listi, ni tukaj ničesar znano.

Nov premogovnik.

MINUSINSK 10. Blizu mesta so odkrili velike plasti premoga.

Potovanje angleškega kralja v Avstrijo.

LONDON 10. Kralj Edvard odpotuje v Marijine vari dne 10. t. m., v Anglijo se pa povrne prve dni septembra.

Kmetiski nemiri ob Ladoškem jezeru.

PETROGRAD 10. O kmetiskih nemirih ob Ladoškem jezeru poročajo: Okolu 200 kmetov je napelo preko kanala vrv, da bi

ovirali promet remorkerjev. Policijo so kmetje nagnali s kamenjem ter napali njenega voditelja. Ko je isti ukazal streljati, so kmetje zbežali, 2 sta bila ubita, 20 pa ranjenih. Štirje ranjenci so že umrli. Sedem jih je še v smrtni nevarnosti.

Spalni vozovi na železnici iz Evrope do Tokija.

PETROGRAD 10. Mednarodna družba za spalne vozove je uvedla direkten promet spalnih vozov iz Evrope v Tokijo. Vozove vozijo na Sibirski železnici preko Harbina, Mukdena in Vidšu v Fuzan, od tamkaj pa s parnikom do Simonoseki, in od tukaj po železnici v Tokijo.

HRVATSKA.

Shod koalicijskih poslancev.

BUDIMPEŠTA 10. (Ogr. biro) poroča iz Zagreba: Ob 10. in pol uri popoldne so imeli poslanci koalicije plenarno sejo. Predsednik, posl. Tuškan, je stavil vprašanje, ima li koalicija obstojati tudi nadalje v dosedanji obliki in hoče li tozadevno kak poslanec staviti kak poseben predlog. Shod je soglasno sklenil, da ima koalicija obstojati še nadalje. Tozadevno ni bil stavljen nikak poseben predlog. Na to je posl. Supilo govoril o poročilu, kakor ga je hotel podati o delovanju hrvatskih delegatov v saboru. O poludne je bil kratek odmor, nakar so pričeli poslanci razpravljati o novi taktiki. Danes ob 5. uri popoldne se vrši konferenca poslancev Starčevićanske stranke. Nekateri listi poročajo, da bo imela danes shod tudi „narodna“ (madjarska) stranka.

ČRNAGORA.

Skupščina razpuščena.

CETINJE 10. Vlada je razpustila skupščino. Nove volitve se bodo vršile dne 30. oktobra, nova skupščina se sestane dne 21. novembra t. l.

Dementi glede zarote proti knezu.

CETINJE 10. Vesti razširjene v inozemskih listih o neki častniški zaroti proti knezu Nikolaju, so popolnoma neosnovane. Niti med častniki niti med prebivalstvom ni kake zarote proti knezu.

Državni zbor.

DUNAJ 10. Zbornica je nadaljevala prvo čitanje proračunskega provizorija. Posl. Stölzl je govoril za kulturni in socialni napredek. Govornik je naglašal potrebo saniranja deželnih financ ter je povdarjal, da so nemški nacionalci zvesti cesarju, državi in zavezništvu, izlasti sorodnemu prebivalstvu v Nemčiji. Nasproti Ogrski treba energično varovati interese avstrijskih narodov. Z ozirom na to, da so v ministerstvu nemški zaupniki, bodo nemški nacionalci glasovali za provizorij.

Posl. Adler se je zavaroval proti temu, češ, da motijo socialni demokratje delovanje v zbornici, priporočal je izvedbo socialno-reformatoričnega programa označenega v preloženem govoru.

Izjavil je, da so socialni demokrati za reformo poslovnega reda, ki naj zagotovi voljo ljudskega zastopstva. Socialni demokratje se bodo pa protivili reformi poslovnega reda, ki bo služila drugim namenom, ne pa povspeševala delovanje zbornice, ki bi bila le orodje kake uplívne stranke oziroma strankarske konstelacije, da upogne parlament.

Govoré o ogrskem vprašanju je dr. Adler menil, da je potrebno, da se Ogrska demokratizuje.

Posl. Silberer je očital trgovinskemu ministerstvu, da je s povišanjem brzojavnih

„Ali ste bolni, Zak?“ je mehko vprašal Pipec in potipal stotnika za žilo.

„Bolani v srcu, doktor, zaradi neumnosti naših poveljnikov. Ti ljudje mislijo, da je mogoče dobiti bitko ali zmago s takimi junaki, ki ravnaajo s puško kakor s cepcem... Da se moramo zanašati na take junake, to nas stane najboljšo kri domovine.“

Pipec je ves zavzet poslušal. Kaj je bilo stotniku? Sicer je kazal vselej pred bitko tako slepo gorečnost, tako divjo nestrpnost, nocoj pa je bil tako hladnokrven, tako miren... in vrhu tega je ležala v njegovem glasu taka brezupnost, v vsej njegovi naravi taka potrlost, kakor je ni bilo zapaziti na njem še nikoli!

Dr. Pipec je molčal nekaj časa, premišljujoč, da-li bi se ne dala ta izprememba pri stotniku izrabiti v prilogo njegove, Pipečeve najljubše ideje... in je dejal nato:

„Modro bi napravili, Zak, ako opozorite polkovnika, da klanje z bajonetom —“

„Povejte, Arhibald,“ ga je prekinil stotnik, ki ni slišal doktorjevih besed ali pa se ni menil zanje. „Kaj mislite: je-li mesec svet kakor je naš in li živijo tam gori ljudje nam enaki?“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

„Najbrže,“ je bil odgovor. „Ti brambovci skrbé zmeraj za krvavo bojišče, bodisi s svojo strahopetnostjo ali pa s svojo nevednostjo — in pravi vojak mora trpeti za to...“

PODLISTEK.

VOHUN

109

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

„Zlomil si je nogo, ko ste drvili za menoj,“ je brž odgovoril hajduk. „A vem Vam povedati, kje dobite konja, ki je desetkrat več vreden.“

„Lažnivec! Priporoči se rajši Bogu — kajti tvoji trenutki so šteti.“

Pri tem tolažilnem izreku je brcnil sod z nogo, in hajduk je zacepetal v zraku.

„In Vi, gospod krošnjar,“ je dejal zdaj častnik z glasom, ki vidno ni trpel ugovora.

„Jaz Vaše družbe ne potrebujem. Vaša pot gre skoz ta vrata. Marš! Ne predzrite se, da bi se doteknili tega psa, ali pa bodete bingljali na njegovem mestu, in čug potrebuje dvajset Soer Henrikov Vaših uslug.“

To reki se je vrnil s stražmojstrom k svoji četi in krošnjar je krenil v nasprotno smer. A ni šel dalje ko do bližnjega grmovja, kjer se je lahko skrtil — kajti ni se mogel premagati, da ne bi se prepričal, kako konča stvar tam v šupi.

„Zlomil si je nogo, ko ste drvili za menoj,“ je brž odgovoril hajduk. „A vem Vam povedati, kje dobite konja, ki je desetkrat več vreden.“

„Lažnivec! Priporoči se rajši Bogu — kajti tvoji trenutki so šteti.“

Pri tem tolažilnem izreku je brcnil sod z nogo, in hajduk je zacepetal v zraku.

„In Vi, gospod krošnjar,“ je dejal zdaj častnik z glasom, ki vidno ni trpel ugovora.

„Jaz Vaše družbe ne potrebujem. Vaša pot gre skoz ta vrata. Marš! Ne predzrite se, da bi se doteknili tega psa, ali pa bodete bingljali na njegovem mestu, in čug potrebuje dvajset Soer Henrikov Vaših uslug.“

To reki se je vrnil s stražmojstrom k svoji četi in krošnjar je krenil v nasprotno smer. A ni šel dalje ko do bližnjega grmovja, kjer se je lahko skrtil — kajti ni se mogel premagati, da ne bi se prepričal, kako konča stvar tam v šupi.

„Zlomil si je nogo, ko ste drvili za menoj,“ je brž odgovoril hajduk. „A vem Vam povedati, kje dobite konja, ki je desetkrat več vreden.“

„Lažnivec! Priporoči se rajši Bogu — kajti tvoji trenutki so šteti.“

Pri tem tolažilnem izreku je brcnil sod z nogo, in hajduk je zacepetal v zraku.

isolation. Danes, ko trgovinska in vojna sila mornarska Nemčije rase tako divno, hoče Anglija z neobičajno energijo in trdnostjo Nemčije spraviti do take, od poslednje ne zaželjene, splendi isolation. In to se je Angliji posrečilo imenitno. Nemčija ima v svojo tolažbo le — nas...! Baron Aehrenthal hodi v tem oziru zvesto po poteh svojih prednikov.

Ali glede kombinacij vnanje politike spregovorilo se je tudi z Ruskega. „Novoje Vremja“, list znan po svojih včasih navalih v prilog zbliznanju z Nemčijo, napisal je članek, v katerem izraža svoje pomisleke o francosko-ruski zvezi. V tem ni nič čudnega. Med listom, ki je za časa, ko ruska družba plava po najstrastnejšem radikalizmu, imel poguma ostati zmeren, in med današnjimi mogotci na Francoskem more težko biti dobro razmerje. Toda ne sme se pozabljati, da vnanja politika je povsodi nestanovitna; ali vnanja vprašanja so trdnjša, manj nestanovitna, in posebno v današnjem času so logična posledica velikih sprememb v svetovni politiki od Sedana sem ter da se ne dajajo kar spreminjati od dne do dne... In zunanje politike ne vodijo na Ruskem časopisi. Narobe: „Nov. Vremja“ je v stalnem sporu z uradom za zunanje zadeve. Torej tudi to ne pomenja veliko. In še manj korespondencija „Rusa“ iz Pariza, da tam postajajo hladni nasproti zvezi z Rusijo. To ni nič novega. Že davno se Francozi bojijo za svoje milijarde, investovane na Ruskem, in paralizovanje Rusije v zunanji politiki jim dakako tudi ni prijetno. Ali „Rus“ piše to, da ostraši petrograjske kroge, naj ne gredo preveč na desno v notranji politiki, ravno kakor „Nov. Vremja“ svoj članek, da bi se na Nevi iz strahu za francosko dvozvezo ne bali revolucije. Rusija in Francija sta ravnvo v najnovejši dobi dokazali, da fundament njune politike ostane dvozveza — in ko bode spopolnjena po angleško-ruskem sporazumljenju glede Tibeta in Perzije, bode vsakemu jasno, da so podlaga mednarodne politike: Anglija, Francoska, Rusija, in na drugi strani Nemčija z Avstrijo. Na tem ne spremene nič ni zleti gospoda Etienne, ni potovanje cesarja Viljema na Angleško, niti — poskusi za „novo državniško skušnjo“ enega izmed evropskih ministrov za zunanje stvari.

Dogodki na Hrvaškem.

Kako dopisuje hrvatska vlada z madjarsko.

Neki madjarski listi pišejo, da sta si nekdanj hrvatska in ogrska vlada dopisovali v nemškem jeziku. Pozneje se je uvelo dopisovanje v madjarskem jeziku. Ko je nastopil Pejačević, je zahteval, da dopisuje ogrska vlada z njim hrvatski, in ogrska vlada je poleg madjarskega teksta dodala še hrvatski, dočim je Pejačević vedno odgovarjal hrvatski. Staroliberalno madjarsko časniki prinaša to kakor strašno obtožbo proti ogrski vladi.

Spor med Ogrsko in Hrvaško.

Zadnja nada Madjarov.

Kar je najbolj peklo Madjare ves čas borbe v Pešti, to je bila sloga med Hrvatimi in Srbi. Ta sloga je bila največja nepravilna za Madjare in sedaj uvidevajo tudi mnogi trezni in — res rodoljubni Starčevićanci, da je sporazumjenje s Srbi doneslo že veliko koristi v tej borbi ter da so se Srbi uprav sijajno držali.

Ni pa znano javnosti, kako so Madjari uprav sirenskimi glasovi skušali Srbe zmanjmiti na svojo stran. Za časa obstrukcije in sedaj prihajali so pojedini madjarski poslanci k pojedini srbskim poslancem ter jih skušali odvratiti od borbe na strani Hrvatov, objubovaje jim razne koncesije in ugodnosti. Srbi pa so se le smejali tej prozorni igri. Tudi Wekerlevi izjavi glede Bosne je bil namen zanesti nesoglasje med Hrvatimi in Srbe. Najznačilneje pa je to, da je zadnje dni (seveda v sporazumljenju z ogrsko vlado) neki madjarski poslanec že pripravljal interpelacijo v „prilog“ Srbom v Hrvatski. V tej interpelaciji je hotel zviti Madjar predstavljati Srbe kakor proganjani narod. To je že brezobraznost, ki nima para, če se Madjari hočejo kazati kakor branitelji preganjanih — oni, ki ne poznajo ne sočutja, ne usmiljenja, ne morale v proganjaju narodnosti na Ogrskem.

Vsa igra je bila zasnovana s satansko zlobnostjo. Madjarski interpelant je imel opozoriti ogrsko vlado, kako da bi Hrvatje zadušili Srbe, čim bi prišli do močnejše pozicije, ter vprašati vlado, kaj misli storiti, da ohrani Srbe v Hrvatski?! Na to interpelacijo bi dal Wekerle že dogovorjen odgovor, ki naj bi naščuval Srbe proti Hrvatom!! Ali interpelant je odstopil od svoje namere, ko je sondiral teren in se uveril, da Srbi nikakor ne bi naselili na to limanico ter da z indignacijo odklanjajo tako pomoč in v take namene!!

Tudi smešni Rakovskyjev opomin, da poslanec Popović ne sme govoriti „srbski“, je bil s tem planom v zvezi. Tudi nekateri madjarski poslanci iz Banata in Bačke — po pokoljenju Srbi — so napadali srbske poslance, zakaj da podpirajo Hrvatje! Toda brez uspeha. Ali vzlic tem neuspехom se Wekerle in tovariši še vedno nadejajo najti način, da zasejejo razdor med Hrvatimi in Srbe. S tem je v zvezi tudi koketiranje s frankovci, ki bi imeli v gotovem času začeti harango proti Srbom, razbiti koalicijo in tako zlomiti odpor Hrvatske. Pred od-

hodom hrvatskih delegatov iz Pešte je rekel tudi neki madjarski poslanec: „Ne boste dolgo skupaj s Srbi. Do sedaj ste jih preganjali (kakor leta 1902), a sedaj jih boste naravnost klali“.

„Pokret“ — iz katerega posnemljemo ta interesantna razkritja — opozarja na vlogo, ki jo igra Frank v tej intrigi, da ne bi ta človek, direktno ali indirektno pod plaščem raznih formul „sloge“ izvel te izdajalske vloge.

Dogodki na Ogrskem.

Kako je postal Košut ogrski državljani.

V Čegledu je umrl te dni načelnik Fran Gobody, kateremu se ima sedanji minister trgovine Košut zahvaliti takorekoč za vso svojo karijero. Ko je Košut svoječasno prišel iz Italije na Ogrsko, ni bil niti ogrski državljani, tako, da ni imel niti volilne pravice. Gobody je dal svojo lastno hišo prepisati v gruntovnici na Košuta. S tem je dobil Košut volilno pravico. Bil je izvoljen in zamogel je tedaj prevzeti vodstvo neodvisne stranke.

Dogodki na Ruskem.

Sestanek ruskega carja Nikolaja in nemškega cesarja.

Kakor poroča berlinska „Morgenpost“ iz Petrograda, se v ruskih dvornih krogih zatrjuje, da se prihodnje dni poda car Nikolaj na pot po morju in da se o tej priliki sestane z nemškim cesarjem Viljelmom, ki križari sedaj s svojo jahto v Severnem morju. Kraj sestanku še ni določen.

Drobne politične vesti.

Sklicanje deželni zborov. V dunajskih socijalno-krščanskih krogih se govori, da bodo na jesen sklicani deželni zbori na tritedensko zasedanje.

Novi avstro-ogrski poslanik v Belemgradu grof Forgach je v tork v slovesni avdijenci izročil kralju Petru svoje poverljivo pismo.

Japonsko naseljevanje narasča. Ameriška statistika naseljevanja za mesec junij pokazuje zopet, da se je naseljevanje Japoncev močno pomnožilo nasproti prejšnjim mesecem. Poročajo, da vlada vsled tega veliko vzemirjenje. Japonci umevajo vzlic vsem zakonitim oviram vendar le naseljevati se v Severni Ameriki.

V dokaz, da niso samo Kalifornci proti Japoncem, poročajo, da so potniki nekega brzovlaka pri Butte Montani, ko so zagledali na japonskih delavskih kočah japonske zastave, brzovlajnim potom prosili oblastnike, naj dajo te zastave odstraniti. Kmalu potem je prišel predstojnik bližnjega kraja ter ukazal Japoncem sneti zastave.

Združene države pomnože svojo mornarico. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Washingtona: Državni tajnik v ministerstvu vojne mornarice Metcalf odputuje v kratkem na Havajske otoke. Govori se, da se poda tjakaj radi utrjevanja Havaja. Uprava vojne mornarice bo zahtevala od kongresa nove kredite za gradnjo novih vojnih ladij.

Dnevne vesti.

C. kr. ljudska in meščanska šola za dečke in deklice na Lipskem trgu. Deška šola (od 1. do 6. razreda) ima 11 razredov, začetkom šolskega leta 1906/07. je bilo vsprejetih 662 učencev, tekem leta jih je 65 izstopilo. Od učencev je bilo 139 Slovanov, 304 Italijani, 151 Nemcev, 1 Grk, 1 Madjar in 1 Armenec. Slovenski pouk je obiskovalo 52 učencev, italijanski 255. Z deško šolo je združena delavnica za rezbarska dela.

Dekliška meščanska šola je imela 11 razredov, koncem leta je bilo 434 učenk, od teh 99 Slovanok, 202 Italijanki, 109 Nemk, 2 Grkinji, 2 Madjarkinji, 1 Španka in 1 Arabkinja. Slovenski pouk je obiskovalo 61 učenk, italijanski 238.

Dekliška ljudska šola je obstajala iz 10 razredov, v katerih je bilo koncem leta 582 učenk, in sicer 130 Slovanok, 277 Italijank, 169 Nemk, 4 Grkinje in 2 Španki. Slovenski pouk je obiskovalo 89 učenk, italijanski pa 312.

Dijakom in njihovim roditeljem ob priliki zaključka šolskega leta. Vsako ob zaključku srednjih šol vidimo mnogo dijakov, ki iz raznih vzrokov nimajo upanja, da bi zamogli nadaljevati študije.

Ob tej priliki navadno niti dijak niti stariši sami ne vedo, katero pot nastopiti, da si preskrbi prihodnost; večina se zatekla v različne pisarne, hotoč se posvetiti pisarniškem poklicu.

Očividno jim imponira, da dobi takoj nekaj plačila, na kar ni bil vajen kakor dijak, a tega ne pomisli, da je skoro gotovo, da ostane pri tem zaključku, dokler ne osivi, — in tudi če se mu posreči, da se spravi do kaj boljšega, — je še vedno revež, — prave prihodnosti in samostojnosti sploh ne doseže.

Svetuje se torej dijakom in njihovim starišem, da v tem resnem trenutku dobro prevdario, katero pot je nastopiti.

Slovenci imamo še obširno polje odprto, ki se mu je do sedaj vse premalo pozornosti obračalo, to je: največjemu svetovnemu stanu „trgovini“.

Ta stan je pri nas zanemarjen in to po naši krivdi, da, tudi v našo veliko, osebno in vsega naroda škodo, kajti narod brez trgovine in industrije je siromaski narod.

Spčetka sicer gmotno stanje začetnikov v trgovski stroki nekoliko zaostaja za

onim pisarjev, zato pa je, in kmalu, njih gmotno stanje nerazmerno boljše proti stanju pisarjev, tako, da se oni mali prispevki, s katerimi roditelji takega začetnika še podpirajo, obilno poplačujejo.

Trgovski stan po vsem narodno-gospodarskemu razvoju pridobiva vedno na pomenu, a bolj ko raste narodna zavednost in zahteva vsakega naroda, biti postržen v svojem jeziku, toliko bolj je za Slovence trgovca, katerem se obeta naravnost imenitna prihodnost, ako se loti jezikov.

Ob znani nadarjenosti Slovencev za jezike, prisvoja si z lahkoto poleg nemškega in italijanskega jezika tudi več slovanskih jezikov in tako mu je možno z nekolikim trudom pricuti se pet do šest jezikov.

Danes se ne more več tajiti, da ima slovenska mladina prihodnost na trgovskem polju, kajti opaža se prav pogosto, da so zasedene prav masne službe pri tovarnah po Slovincih, ki potujejo po slovanskih zemljah.

Neizpodbito pa ostane, da bodo zahteve po slovanskih močeh vedno rasle, kolikor zavednejši bo postal naš slovenski trgovec ter zahteval od tovarnarjev slovenskega potnika in slovensko korespondenco; — kakor to zahtevajo že davno Čehi, Hrvati in osobito Madjari; — pri zadnjih je naravnost izključeno v drugorodnem jeziku priti do sprejema.

Kar se tiče teoretične trgovske izobrazbe, naj bode tukaj povedano, da je v Trstu, Gorici zagotovljena trgovska šola, kar naj bode v izdatno spodbujajo naši mladini. Do tja pa se bo skrbelo, da bo dobivala ukaželjna mladina pouka raznih predmetov.

Nikar naj torej dijak, ki je dovršil nižjo srednjo šolo, ne misli, da je preučen, da bi šel k trgovini, kajti še premalo mu bo, ako ne bode prav pridno nadaljeval svojih študij. V narodih, kjer trgovina cvete, srečavamo v trgovini prav pogosto moze, ki so dovršili srednjo šolo in poleg tega trgovsko akademijo.

Družba sv. C. in M. v Ljubljani naznanja, da nekatere podružnice svoje izkaze o doneskih za leto 1906 in poročilo o obnem zboru še do sedaj niso doposlale. Prosi se uljudno, da to nemudoma store, ker le na ta način bo možno družbini pisarni zglasnice za skupščino pravočasno odposlati.

Za glavno skupščino sv. C. in M. Družba sv. C. in M. prosi uljudno vse čl. družbine pokrovitelje in pokroviteljice ter sl. društva, ki imajo pokroviteljstvo, da blagovolijo čim preje, vsaj pa do 20. t. m. poslati naslove, da se jim pošljejo pravočasno zglasnice in glasovnice za glavno skupščino.

Nov slovenski list v Ameriki. V Čikagu je začel izhajati nov slovenski list pod naslovom: „Jugoslovenski Gospodar v Ameriki“. Glasilo jugoslovenskih kmetovalcev, obrtnikov in trgovcev. List izhaja vsak drugi in četrti četrtek v mesecu, in stane na leto 75 centov. Urednik mu je Aleksander Toman.

Tržaška tendenska statistika. Od 30. junija do 6. julija se je v tržaški občini poročilo 33 parov. Rodilo se je 118 otrok, to je 58 moških in 60 ženskih; od teh 24 nezakonskih. Umrlo je 65 oseb, in sicer 28 moških in 37 ženskih; od teh 15 izpod enega leta.

Pogreb vmorjenega kočijaža. Včeraj v jutro ob 8. uri sta zdravnik dr. Menz in dr. Jellersitz v anatomični dvorani mrtvašnice pri sv. Justu izvršila obdukcijo pokojnega Frana Praznika, ki je bil predinočnjim na zavraten način vmorjen na cesti „pri lovcu“.

Našla sta tri rane, provzročene po kroglih iz revolverja. Ena teh ran je na desni strani nad tilnikom: kroglja te rane je bila prodira v možgani in je ravno ta rana provzročila smrt. Druga rana je prav v tilniku, a tretja v levo ključnico. Vsi trije hitci so bili izstreljeni na pokojnika od za njim nahajajoče se osebe. Ran od vdarcav na glavi, o katerih se je govorilo predvčerajšnjim, ni imel pokojnik nikakih, pač pa eno rano na čelu, dobljeno o padcu. — Obdukcija, ki se je vršila v prisotnosti preiskovalnega sodnika, je bila končana ob 10. uri in pol, na kar so mrliča oblekli. Obleko — črno — je bil poslal njegov gospodar, g. Janesch. Za tem so položili mrliča na oder v mrtvašnici, kamor so ga hodili ljudje kropit ves dan.

Ob 5. uri in pol popoludne se je pa vršil pogreb. Vdeležilo se je istega ogromno občinstva in skoraj vsi izvoščeki, kolegi pokojnega Praznika. Ti so bili namreč v znak žalovanja in da se udeležijo pogreba, suspendirali javno izvozarsko službo od 5. ure popoludne pa do 7. ure zvečer. Krsto so položili na pogrebni voz I. razreda, in sicer podjetja Zimolo. Pred vozom so izvoščeki nosili 2 venca, in sicer enega od tržaških, a drugega od dunajskih izvoščekov. Tretji venec — od gospodarja pokojnikovega — je bil položen na voz. Krsta je bila blagoslovljena v župni cerkvi sv. Jakoba, na kar je šel spreved na pokopališče. Od cerkve sv. Jakoba je sledilo vozu s krsto kakih 60 izvoščekov s kočijami, ki so imele svetiljke povite v črno.

Policija si sicer pošteno prizadeva, da bi prišla morilec oziroma morilcu na sled. A dosedaj so bili vsi njeni poskusi brezuspešni.

Loterijske številke izdrebane dne 10. julija 1907: Praga 49, 54, 45, 76, 40. Lvov 6, 49, 67, 25, 20.

Smešnica. Mož je tolažil ženo: „Nikar se ne boj, ti že ne prideš v peklo. Saj so gospod župnik rekli, da je tam vedno jok in škripanje zobov. Ti pa itak nimaš zob“.

Koledar in vreme. — Danes: Pij I. papež in mučenec; Medo; Miroslava. — Jutri: Mohor in Fortunat, mučenca; Saviša; Jaroslava. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoludne + 28° Celzsius. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

Darovi.

Ciril-Metodijev dar so poslali „Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija“ p. n. gg.: Fran Matejčič, c. kr. deželni šolski nadzornik v Trstu 10 K, Anton Hrast, c. kr. vadniški učitelj v Trstu 10 K, Anton Kjuder, župnik v Barkovljah 4 K, Štefan Jenko, posestnik v Podgradu 2 K 80 v. Srčna hvala!

Podružnici sv. C. in M. pri sv. Jakobu so darovali o priliki veselice dne 30. m. m. katero je priredilo Del. kous. društvo z vstopnino v korist podružnice, sledeči gg.: Josip Babič 2 K — po 1 K Peter Može, Fran Šuman, Josip Prelec — po 80 st. N. Perkljič, Ivan Bolonič, Anton Mahne — po 60 st. Ante Kreševič, Cink Josip — po 50 st. Grk Štefan — po 40 st. N. Cvek, Jurišević Josip, Prašelj Ivan, Smrdel Anton, Kobal Fran, Kranjc I., Anton Bezek, Dragotin Živic — po 30 st. Pavel Gulič, A. Cesar — po 20 st. Blažič A., Umek, Smrdel Miha, N. N., Anton Metlika, Blažič Vekoslav — po 10 st. N. N., Zlobec.

Nadalje se zahvaljuje obem pevskim zborom „Čitalnice“ in „Ilirije“ za blagohotno sodelovanje, gosp. Skrinjer-ju za njega trud pri pošti in posebna hvala gospicam razprodajalkam razglednic v prvi vrsti gosp. Antoniji Flandija.

V nabiralniku v Delavskem kous. društvu se je nabrala svota 9. K.

Za žensko podružnico sv. C. in M. je darovala gospa Zorn od sv. Jakoba 2 K. Denar hrani uprava „Edinosti“.

Tamburaškemu odseku „Kola“ sta darovala gospoda Gracijan in Nicefor Stančič po 5 K.

Vesti iz Goriške.

Furlanska županstva se navadno nič ne brigajo za Gorico, ker smatrajo za svoje središče Gradiško; pripoznavajo tudi, da postane Gorica v doglednem času večinoma slovenska. Tudi se Furlani, (izvzemši nekoliko koristolovce), ne ogrevajo za električni tramway iz Gorice po Furlaniji, kateri jim vsiljuje goriški napetneži. Furlanska županstva se toraj tudi niso hotela odzvati klicu goriških liberalcev, da bi protestirala proti premeščanju slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Da se pa vendar to doseže, zedinila sta se navidezno najhujša si nasprotnika Marani in Faidutti, ki se v svojih glasilih neusmiljeno lasata in pobijata. Faidutti je dal klerikalnim županstvom po Furlaniji nalog, naj sklepajo omenjene proteste. Kakor dobri in poblebni otroci ga župani tudi vbogajo, sklepajo enoglasno proteste in jih pošiljajo goriškemu županstvu. Javno pa ti modrirani pravijo, da jih vsa stvar nič ne briga in da vsi njih protesti premeščanja učiteljskega ne bodo prav nič ovirali. Te dni so protestirale občine Kormin, Oglej in Zagraj. Zadnjima se ni čuditi, pač pa Korminu, kjer vlada baron Locatelli, ki vedno zatrjuje, da je v narodnostnem obziru popolnoma objektivni in tudi Slovincem pravičen. Liberalno goriško laško glasilo ga napada dan na dan in ne pušča niti enega dobrega lasu na njem. In vendar je on sam v petkovi občinski seji predlagal tak protest, kateri je bil enoglasno vsprejet. Ta uganjka se rešuje s Faiduttijevim imenom; on je dal nalog, kateremu se ponosni aristokrat Jurij baron Locatelli pl. Eulenburg in Schönfeld ponižno pokori.

Železničarji vseh kategorij bodo imeli v petek dne 12. t. m. shod v Gorici v gostilni Gorjupovi na Tržaški ulici. Sklicujejo ta shod: „društvo uradnikov“, „strokovno društvo“ in „društvo postajnih odpravnikov“. Na dnevnem redu so važne točke. Uradniki imajo na dnevnem redu: 1) Položaj uslužbencev južne železnice. 2) določba sahtev in koraki za uresničenje zahtev. 3) organizacija na podlagi solidarnosti. 4) eventualija. — Postajni odpravniki (Stations-Expeditent) zahtevajo eden eventualni avanzma in imenovanje asistentom po 7 letih brez inteligenčne skušnje.

Želja postajnih ekspedientov je opravljena, kajti študij ima večina njih več nego mnogo uradnikov, ki so postali koj uradniki s pomočjo „švindl“-kursa; službo pa opravljajo ekspedijenti ravno tako kakor uradniki. Upati je, da se potom solidarnosti vseh uslužbencev kaj doseže.

Krvav čin vojaka. Iz Kobarida, 8. julija 1907. Tukajšnjemu bataljonskemu štabu bilo je dodeljenih 13 mož konjeniške deželne brambe za bataljonske orožne vaje. 2 od teh sta ostala radi boleznii še nekaj dni v Kobaridu, češ, da nista sposobna za odhod z drugimi. V nedeljo dne 7. t. m. zvečer sta šla ta dva iz Kobarida v 1/4 ure oddaljeno vas Mlinsko in se napila. V pijanosti je eden njiju petnajstletnega dečka, sedečega zunaj pred svojo domačo hišo, brez vsakega povoda vsekaj z sabljo po glavi in ga prav nevarno ranil, da je v nevarnosti za življenje, in nekega drugega tudi v glavo, ali bolj lahko. Vojaka so odpeljali v zapor v Celovec, kjer prejme plačilo za svoje hudobno delo. Vojak je doma s Tirolskega in italijanske narodnosti.

Protij italijanski agitaciji radi učiteljskega. Županstvo v Šempolaju je odposlalo c. kr. namestništvu v Trstu protest proti žalitvam slovenske narodnosti od italijanske strani radi premeščanja slovenskega oddelka moškega učiteljskega iz Kopra v Gorico, ter

prošnjo, da se to premeščenje izvrši čim prej, ker je Gorica središče slovenskega dela goriške dežele, v katerem tvori naše slovensko prebivalstvo dvetretjinsko večino.

Učiteljski penzijski zalog. V času minulega zasedanja deželnega zbora goriškega priobčena je bila notica, v kateri se je trdilo, da goriško mesto škoduje deželnemu učiteljskemu zalogu s tem, da v svojem področju nastavlja preveč učiteljskih moči v primeru z učenci. Nekomu se je zljubilo, da je prigojvarjal tej trditvi, češ, da ni resnična. Sedaj je šolsko leto končano in je znana statistika tudi mestnih šol; iz te je razvidno, da je bilo na treh mestnih moških šolah, in sicer pod kapelo, na Rottovem trgu in v ulici Vogel 704 učencev z 19 učitelji, ne všteti kateheta. Iz tega je razvidno, da na posamičnega učitelja ne prihaja niti 37 učencev. Koliko učencev prihaja pa na deželi na eno učiteljsko moč? In ti nepotrebni učitelji bodo prej ali slej vpokojeni. Ali se ne pravi to po nepotrebnem izkoriščati penzijski zalog na škodo dežele?! Slične razmere so tudi na ženskih mestnih šolah. Slovenska mestna šola brez učencev ima tudi štiri učitelje, katere mora zastopnik plačevati. Kdor se le malo vglubi v te razmere, mu je tudi jasno, zakaj se goriško mesto protivi z vsemi štirimi ustanovitvi deželnega šolskega zalogaa!

O hudi uri in viharju v Komnu in okolici smo prejeli še nadalje nastopni dopis, napisan dne 9. julija: Včeraj proti večeru bilo je nebo jasno; le nad Komnom nabihal se je oblak, oziroma bilo je nad Komnom nekoliko oblačno.

Ker je bil večer hladen, bilo je po Komnu vse živo in otroci so skakali po vasi polni veselja. Kar naenkrat, v enem in istem trenutku je zabliskalo in je vdarila strela ravno v vas (v tako zvani „Egipt“) v hišo Ivana Krajniger z neopisnim gromom takó, da so ljudje omedlevali od strahu in otroci so jeli jokati in vpit, ne poznajočih takih strašnih slučajev. Škoda strela v hiši Ivana Krajniger sicer ni napravila, le Marija Krajniger je dobila vsled padca rane ter je vsled strahu nekoliko slaba. Celó tisti, ki vedno „streljajo“, so bili vsi poparjeni. Tiči, ki so se spravili po drevju spat, letali so omamljeni okolu in danes našli smo jih več mrtvih. Zahvaliti je, da ni večjih nesreč, ker v prvem trenutku mislili se je na gotovo veliko nesrečo.

Danes zjutraj od 1. do 2. ure razsajal je pri nas med bliskom in gromom strašanski vihar in ljudje, splaseni še od večera, so se bali najhujega. Nesreče vendar ni nobene, pač pa škoda. V ozki črti od Devina čez Komen proti Štanjelu izrul je vihar velika drevesa, ki so rastle leta in leta. V Komnu samem je vihar razkrl na severno-zahodni strani na več krajih: popolnoma župno cerkev, ravno tako ljudsko šolo in drugod, kjer je napravil mnogo škode. Veliki orehi za cerkvijo ležijo izruti na tleh, istotako v vili dr. Kottnika in splošno drugod. Taka drevesa ležijo po tleh, da skoraj ni verjetno, da bi jih mogel vihar izruti. Ni dosti, da je drevje izruto temveč vrženo je daleč proč od mesta, kjer je rastle. Dosedaj, od minulega septembra, so prihajali dežovi vedno tiho in mirno. Zdaj taka sprememba!

Dalje nam pišejo iz Skrbine: Spodnji Kras ni imel že mnogo časa dobrega dežja. Radi tega nimamo letos nič sena; krompirja in fižola bo tudi zelo malo. Dne 9. t. m. okoli dveh zjutraj je prišumel od zahoda strašen močan veter, kakršnega ne pamtijo niti priletni ljudje. „Semun“ je razsajal dobre pol ure; metal je opeko s streh, lomil drevje in njega vrhe ter hotel vse preobrtniti. Trtam in drugim pridelkom pa ni napravil veliko škode, le omajal jih je nekoliko in nagnil na eno stran. Ob času tega „šemuna“ pa ni grmele, bliskalo in treskalo tako močno, kakor ob času navadne nevihte: oblaki so stali visoko na nebu ter niso bili prav temni. Dežja je padlo malo, ker zemljo le za je premočilo dva prsta. Tega ponočnega razsajanja so se žene in otroci zelo bali; po mnogih hišah je bilo glasno jokanje in ihtenje. Nam spodnjim Krašovcem primanjkuje že dolgo časa voda za živino in ljudi. Ako ne bo kmalu močnejšega dežja, bomo spodnji Krašovci tudi za turšico ubogi.

Olupljene suhe češpe so se morale do sedaj prodajati po ceni, kakoršna so vsako jesen dol čili goriški kupci Bombig, Venuti in drugovi. Ta cena je bila tako nizka, da prodajalec skoraj ni prišel na svoje stroške. Lansko leto je iznašala iz početka 30 kron za kvintal. Ko se je pa pojavil neki konkurent, poskočila je litro na 45 kron, a to je vse premalo. Svetovali bi toraj posebno Bricem, ki se pečajo s tem pridelkom, naj bi osnovali za to trgovino posebno zadrugo, a še pametneje bi bilo, ko bi se zvezali z že obstoječo „Eksportno zadrugo za zelenjavo“. Potem bodo Brici prav lahko sami določevali cene svojemu blagu, mesto, da jih sedaj določuje nekoliko goriških trgovcev, ki so med seboj sporazumljeni, a poleg tega še največji sovražniki Slovencev; (glej predlog Bombiga v zadnji seji trgovske in obrtne zbornice ter sploh vse njegovo nastopanje, kakor namestnik goriškega župana!) Brici, poglejte kake lepe vspehe prikazuje kupčija s krompirjem, koliko tisočakov imajo kmetje dobička, ki bi jih bili drugače vtaknili v žep naši narodni sovražniki! Povsodi se ima Brice za prebrisane ljudi, ki poznajo svojo korist. Združite se

toraj, organizirajte se. Na noge, da boste pripravljeni za jesen!!

Vesti iz Istre.

O to redarstvo v Pulii! Redarstvo v Pulii je že proslulo po načinu, kakor — ne varuje javnega miru in reda. Za javni mir je nevaren (po mnenju tega redarstva) le tisti, ki ni prijatelj gospodarjem redarstva; tak nesrečnež mora v kajho. S prijatelji gospodarjev je to seveda kaj drugega in se — če so si slučajno napravili kaj nerodnega — pozablja na javni mir in red. Svoj dobri stari „glas“ je puljsko redarstvo posebno utrdilo na zadnjih volitvah. Vestno je gledalo, da je ostajalo v najlepšem sporazumljenju z njimi — ki so vršili nasilja, motili javni mir in red, stavljali v nevarnost zdravje in imetje političnih drugomisljenikov itd. itd. Posebno ob zadnjih občinskih volitvah so se ti čudni varuhi miru in reda povzpeli visoko nad same sebe! Jako karakteristično dogodbico za te „redarje“ pripoveduje zadnji „Polaer Tagblatt“. Pred nekoliko dnevi je nekaj pobalinov, idočih mimo neke gostilne, zalučalo več kupic v lokal in le srečen slučaj je bil, da ni bil nikdo od gostov poškodovan. Lastnica lokala je prijavila zlikovce redarjem. Ti so si res „notirali“ dotičnike. Ali kako resno je bilo to mišljeno, priča dejstvo, da so bili redarji kmalu na to — v zaupnem pogovoru z zlikovci, od katerih so sprejemali cigarete ter so se ob kadenju veselo zabavali žnjimi. O kaki ovadbi seveda ni bilo niti govora. To je pač že višek puljskih — turških razmer. In take razmere naj se konservirajo dalje v ime — občinske avtonomije?! Hvala lepa na taki avtonomiji!

K velikemu narodnemu slavju bralnegapevskega društva „Prešeren“ v Boljuncu, dne 4. avgusta t. l. o priliki razvija društvene zastave sta se nadalje oglasila za korporativno sodelovanje bratsko društvo „Ilirija“ od Sv. Jakoba v Trstu in „Vodnik“ iz Doline. Svirala bo polnoštevila godba iz Trsta. Bratska društva! Uvažujte ta dan, dvignite se in corporé ter napravite majhen izlet v naš Boljunc!

Sploh bi moral biti tudi naš IV. volilni okraj od vseh strani častno zastopan, ko se nam prvič predstavi naš dični, ljubljeni državni poslanec, gospod profesor Matko Mandič!

Kumovanje je prepustila volec. gospa Gregorič iz zdravstvenih ozirav svoji nečakinji, ljubki gospici Marici Primožičevi.

Vesti iz Kranjske.

Gimnazijo v Novem mestu je v minolem šolskem letu obiskalo 219 učencev. Po narodnosti je bilo 209 Slovencev, 9 Nemcev in 1 Čeh. Med temi je bilo 200 Kranjcev, 13 Štajercev, 4 Primorci in 2 Amerikanca. Na gimnaziju je poučevalo 17 učnih moči.

Književnost in umetnost.

Razpis častnih nagrad za nove slovenske, hrvatske ali srbske skladbo. „Glasbena Matica“ razpisuje v smislu odborovega sklepa od dne 26. junija 1907 častne nagrade v skupnem znesku 600 kron za izvirne slovenske, hrvatske ali srbske skladbe in sicer za moške, mešane ali ženske zборе, dvospeve in samospeve, za klavirske in vijo-linske skladbe. Konkurence med skladatelji ne bo; kar bo vredno, da se izvaja, se primerno nagradi in izda. Termin do 1. decembra 1907. Skladbe bo ocenjevala posebna jury. Imena skladateljev naj se pošiljajo v zaprtih kuvertih. „Glasbena Matica“ želi s tem poživiti skladateljsko delovanje, ob enem pa tudi dejansko vršiti jugoslovansko vzajemnost na glasbenem polju.

Odbor „Glasbene Matice“
Izšla je knjiga „Simon Gregorčič, življenjepis“. Broširana stane 1 K 20 st. lično platneno vezana pa 2 K. Knjižici je pridejana pesnikova slika z njegovim lastnorčnim podpisom. Čisti dobiček je namenjen „Šolskemu domu“ v Gorici. Knjiga se dobiva pri založniku Ig. Gruntarju, c. kr. notarju v Ribnici in večinoma v vseh knjigarnah. Želeti bi bilo, da bi se našla v vsakem večem kraju zaupna oseba, ki bi nabirala naročnike za knjižico in založniku naznanila, koliko izvodov da ima poslati.

Gospodarstvo.

Premog se podraži.
Cena premoga znatno poskoči od 1. sept. t. l. Cene se bodo povišale za 9 do 10 kron po vagonu.

Razne vesti.

Nemška prestolonaslednica je zopet v blagoslovljenem stanju.
Silna nevihta v Italiji. V noči od 8. na 9. t. m. je silna nevihta s točo razsajala po Toskani, Piemontu, Beneškem in v Puljah. V Florenci je padala silno debela toča, ki je povzročila ogromne škode.
Igralka Schratt v smrtni nevarnosti. Bivša igralka Karolina Schratt je padla, kakor javljajo iz Gmundena, v Spodnje Achenško jezero in bi bila kmalo utonila. Posrečilo se je, jo rešiti.
Najdebeleje drvo na svetu. Dosedaj je bilo kakor najdebeleje drvo na svetu znano drvo Taxodium macronatum Tenore, a raste na cerkvenem dvorišču v Tuli pri Vaksanu v Meksiki. Sedaj je objavljeno od-

(Dalje na IV. strani)

Generalni zastop banke Slavije

○○○○ v LJUBLJANI ○○○○

usoja si opozarjati svoje p. n. gg. člene, da gosp.

Hinko Giberti ni več nje zastopnik

in se torej v nobeni banke tičočej se zadevi ni več obračati nanj, temveč na sedanjega nje glavnega zastopnika, gospoda : : : : : :

Josipa Zidarič

v Trstu, ulica della Caserma h. št. 14, I. nadst.

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Zesa št. 46
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.
Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
v zobarskem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Patentiran divan-postelj MACHNICH
Okrasi radi svoje krasne elegauce vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljajem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami.
Prospekti zastoj. - Eventuelno na mesečne obroke.
Skladišče najfinejega in solidnega pohištva
v modernem slogu. — Popolne sobe.
Lastna delavnica za vsakovrstno tapecirarsko in olepševalno delo.
ANTON MACHNICH, TRST, ul. S. Giovanni 10

Mnenje g. dra. F. RIHL
zdravnika otroške bolnišnice Nadvojvodinje Marije Valerije v Solnogradu
Gospod J. SERRAVALLO TRST
Vase **ŽELEŽNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo), mi je jako pomoglo do vspeha pri zdravljenju otrok, posebno v slučajih malokrvnosti.
SOLNOGRAD, dne 25. maja 1907.
Dr. F. RIHL.

+ BARVE + RAFFAELE SPAZZALI
TRST
via Cassa di Risparmio št. 11
ogel Via Nuova
+ OLJA +
Posebnosti:
Silkanje na emailu. — Povelake za
+ POVLAKE +
pode. Povelake za ladlje, jahte itd.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner
Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.
Grossol
za sedaj priznano kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.
Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolsla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.
Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

